

LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJAS

2012.-2013. GADA APSKATS

LATVIJAS DARBA DEVĒJU KONFEDERĀCIJA

SOCIĀLAIS DIALOGS

20

LDDK* IR LIELĀKĀ DARBA DEVĒJUS PĀRSTĀVOŠĀ ORGANIZĀCIJA LATVIJĀ

LDDK ir dibināta 1993. gadā. LDDK ir Saeimas, Ministru kabineta un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības sociāli ekonomisko jautājumu sarunu **partneris**.

LDDK APVIENO UN PĀRSTĀV:

- 109 nozaru līderus – uzņēmumus, kuros strādā vairāk nekā 50 darbinieku;
- 63 Latvijas tautsaimniecībā ievērojamas nozaru un reģionālās asociācijas un federācijas;
- Vairāk kā 5000 uzņēmumu, no kuriem 2529 ir mazie un vidējie uzņēmumi (MVU)¹.

Kopumā LDDK biedri nodarbina 41% Latvijas darba ņēmēju.

41%

VĒRTĪBAS

MISIJA

Pārstāvēt Latvijas darba devēju intereses uzņēmumu konkurētspējas veicināšanai, darba un dzīves kvalitātes uzlabošanai.

VĪZIJA

LDDK ir ietekmīgākā Latvijas darba devēju interešu pārstāve.

DARBĪBAS VIRZIENI – uzņēmēju interešu aizstāvība un darba devēju pārstāvība sociālajā dialogā visos līmeņos.

MĒRĶI

1. Pārstāvēt darba devējus nozaru, reģionālajā, nacionālajā, Eiropas un starptautiskajā līmenī;
  2. Pilnveidot uzņēmējdarbības tiesiskās vides un publiskās pārvaldības pakalpojumus;
  3. Nodrošināt efektīvus un kvalitatīvus procesus organizācijā;
  4. Nodrošināt organizācijas darbībai nepieciešamo finansējumu;
  5. Pilnveidot sniegtos pakalpojumus;
  6. Piesaistīt jaunus biedrus pārstāvības paplašināšanai un darba devēju apvienošanai.
1. Valsts konkurētspējas un uzņēmējdarbības vides uzlabošana;
  2. Ēnu ekonomikas fokuss – nelegālās nodarbinātības un kontrabandas apkarošana;
  3. Prognozējama nodokļu politika;
  4. Euro ieviešana ar 2014. gada 1. janvāri;
  5. Izglītības reformas nodrošināšana;
  6. Migrācijas politika – iespēja, nevis drauds;
  7. Nevienlīdzības un sociālās atstumtības apkarošana (nabadzības mazināšana);
  8. Latvijas ekonomisko interešu pārstāvniecība Eiropas Savienībā.

PLĀNOTIE REZULTĀTĪVIE RĀDĪTĀJI

- Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas novērtējums – *Doing Business*² reitingā līdz 2015. gadam pakāpties no 25. vietas (2013. gadā) uz 18. vietu 183 valstu konkurencē;
- *Globālās konkurētspējas indeksā*³, kurā Latvija patlaban ieņem 55. vietu, kļūt par vienu no 30 konkurētspējīgākajām valstīm 142 pasaules valstu ekonomiku konkurencē;
- *Valsts kredītreitingam*⁴ no 2015. gada jābūt vienam no labākajiem Baltijas valstu vidū (no B kategorijas jānokļūst A kategorijā).

Latvija var lepoties ar izciliem zinātniekiem, pedagogiem, ārstiem, operas māksliniekiem, mūziķiem, gleznotājiem, rakstniekiem, sportistiem, valsts un pašvaldību darbiniekiem. Latvijā ir cilvēki, kas rada darbavietas, jaunus inovatīvus produktus un pakalpojumus, investē uzņēmumos, kas ceļ valsts konkurētspēju un veicina izaugsmi – **tie ir darba devēji – Latvijas lepnums!**

LDDK apvieno šos darba devējus un mēs visi kopā esam stabila, prognozējama, aktīva un sociāli atbildīga organizētās pilsoniskās sabiedrības daļa. LDDK ir īpaša loma uzņēmēju interešu aizstāvībā un darba devēju pārstāvībā sociālā dialoga ietvaros. Mēs bijām, esam un būsim stabils, radošs un atbildīgs sociālais partneris Saeimai, valdībai, pašvaldībām un arodbiedrībām. Īpaši būtiska ir sociālā dialoga – kā darba devēju un darba ņēmēju pārstāvošo organizāciju konsultāciju mehānisma un interešu līdzsvarošanas modeļa – turpmākā attīstība un praktiska izmantošana Latvijā.

Par valdības sasniegumu 2012. gadā varam pamatoti uzskatīt Nacionālā attīstības plāna (NAP) izstrādi un pieņemšanu Saeimā, kurā ņemti vērā arī darba devēju izaugsmei un konkurētspējai būtiskie uzstādījumi. Palielināt ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, paaugstināt nodarbināto skaitu vecuma grupā no 20 – 64 gadiem, palielināt iedzīvotāju īpatsvaru ar augstāko izglītību, paaugstināt Latvijas vietu Globālās konkurētspējas indeksā u.c. **LDDK sasniegums ir NAP vadmotīva “Ekonomikas izrāviens” izvirzīšana.** Jāuzsver, ka NAP izvirzīto uzdevumu realizācijai ir paredzēts valsts budžeta, Eiropas Savienības Struktūrfondu un Kohēzijas fonda atbalsts.

LDDK 2012. gadu vērtē kā biznesa atveseļošanās gadu. Sagaidām, ka 2013. gadā lielāks akcents tiks likts uz pārdomātu attīstību un investīcijām, ar mērķi uzlabot uzņēmumu peļņas un kopējās ekonomikas izaugsmes rādītājus.

Uzņēmēji par vienu no svarīgākajām Latvijas valsts finansiālās stabilitātes stiprināšanas pozīcijām uzskata virzību uz euro ieviešanu, kas nodrošina dziļāku integrāciju Eiropas Savienībā un ir būtiska valsts kredītreitingu paaugstināšanai. Šis solis ļaus veiksmīgāk piesaistīt investorus Latvijas ekonomikai, kā arī palielināt eksportu un kāpināt ražošanu.

Latvijas ilgtspējīgai attīstībai ir nozīmīgi, ka valsts budžeta pieņemšanas procesā uzsākta pāreja uz plānošanu vidējā termiņā. Šāda pieeja arī uzņēmējiem sniedz paredzamāku skatījumu uz valsts izdevumu un ieņēmumu izmaiņu tendencēm.

Vēlamies pateikties LDDK biedriem par veltīto enerģiju un laiku, iesaistoties LDDK darbā. Mūsu biedri ir snieguši vērtīgu piensūmumu Latvijas darba devēju interešu aizstāvībā un uzņēmumu konkurētspējas veicināšanā, kā arī darba un dzīves kvalitātes uzlabošanā visā Latvijā.

LDDK iestājas par efektīvu un atklātu sadarbību, un sociālā dialoga stiprināšanu visos lēmumu pieņemšanas līmeņos – gan nacionālajā, gan Eiropas Savienības, gan starptautiskajā vidē. Mēs būsim tik stipri, cik stipra ir mūsu griba un rīcība! Lai mums veicas un izdodas!

¹ MVU atbilstīgi definīcijai ES tiesībās: ES Ieteikums 2003/361. Vidējie: nodarbināto skaits < 250, apgrozījums ≤ 50 milj. eiro, bilances kopsumma ≤ 43 milj. eiro. Mazie: nodarbināto skaits < 50, apgrozījums vai bilances kopsumma ≤ 10 milj. eiro, Mikro: nodarbināto skaits < 10, apgrozījums vai bilances kopsumma ≤ 2 milj. eiro.

² www.doingbusiness.org

³ www.weforum.org

⁴ Valsts kredītreitings – www.kase.gov.lv/?object_id=58

* Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)

 LDDK prezidents Vitālijs Gavrilovs

 LDDK ģenerāldirektore Līga Meņģelšone

LDDK

STRATĒGISKO MĒRĶU IZPILDE 2012. GADĀ

UZŅĒMĒJDARBĪBAS TIESISKĀS VIDES UN PUBLISKĀS PĀRVALDĪBAS PAKALPOJUMU PILNVEIDOŠANA – šajā pārskatā esam apkopājuši galvenos LDDK sasniegumus Latvijas izaugsmes un labklājības, kā arī uzņēmējdarbības ilgtspējīgas attīstības veidošanā.

BIEDRU INTEREŠU AIZSTĀVĪBA – izvērtējot LDDK direkcijas sniegtos atzinumus normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu izstrādes procesā 2012. gadā:

- LDDK direkcija kopumā izskatījusi ap 700 normatīvo aktu projektu.
- No izskatītajiem normatīvo aktu projektiem LDDK ir sniegusi 275 atzinumus un viedokli – iebildumus un priekšlikumus par jomām, kas skar uzņēmējdarbības vidi.
- No visiem sniegtajiem atzinumiem pilnībā vai daļēji ņemti vērā vairāk kā 200 priekšlikumi.
- Aptuveni 58 tautsaimniecībai aktuālu jautājumu joprojām ir saskaņošanas un apspriešanas procesā.

BIEDRU INTEREŠU PĀRSTĀVĒŠANA – LDDK direkcija ir novērtējusi biedru līdzdalību sociālā dialoga lēmējinstīcijās 2012. gadā, kas kopumā sasniedza 50% (2008. gadā – 60%, 2009. gadā – 64%, 2010. gadā – 54%, 2011. gadā – 54%). **Aicinām darba devējus vēl aktīvāk iesaistīties LDDK aktivitātēs un sociālā dialoga platformās!**

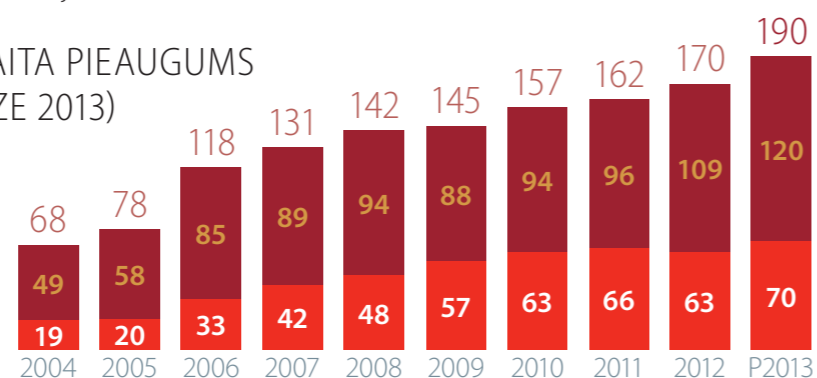
BIEDRU PIESAISTE – 2012. gadā notika būtisks biedru skaita pieaugums – LDDK tika uzņemti 25 jauni biedri. **Patlaban LDDK biedri nodarbina 41% no valstī nodarbinātajiem iedzīvotājiem.**

FINANSĒJUMA NODROŠINĀŠANA – LDDK pamatbudžeta izpilde ir 97% no plānotajiem ieņēmumiem. Neizpildi veido kavētās biedru naudas. LDDK īstenoto ESF projektu budžetu neizpilde saistīta ar projekta aktivitāšu pārplānošanu 2013. gadam.

EFEKTĪVU UN KVALITATĪVU PROCESU NODROŠINĀŠANA ORGANIZĀCIJĀ – plānots ieviest biedru attiecību vadības sistēmu un nodrošināt līdzsvarotu rādītāju kartes (BSC) funkcionēšanu operatīvajā LDDK darbā.

SNIEDZAMO PAKALPOJUMU PILNVEIDOŠANA – konsultācijas, semināri, konferences un LDDK partnerības iniciatīvas aprakstītas – LDDK mājas lapas apmeklējumu skaits pieaudzis par 38,7%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Kvalitatīvākai LDDK darbības rezultātu atspoguļošanai, ņemot vērā LDDK biedru un sabiedrības vajadzības, 2013. gada sākumā plānots izstrādāt jaunu LDDK tīmekļa vietnes versiju. Biedru portālu www.lobijs.lv lieto 40% reģistrēto biedru pārstāvju.

LDDK BIEDRU SKAITA PIEAUGUMS (2004 – PROGNOZE 2013)

LDDK, LBAS un LPS līderi paraksta aicinājumu Saeimai un valdībai "Izaugsmes izaicinājumi un rezultāti valsts attīstībai un ekonomikas izrāviena nodrošināšanai". LBAS 16.08.2012

LDDK Padome tiekas ar Valsts prezidentu Andri Bērziņu Valsts kanceleja 10.01.2013

PROGNOZĒJAMA UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE BIZNESA KONKURĒTSPĒJAI

Laikā, kad Saeima un valdība gatavoja Latvijas vēsturē pirmo vidējā termiņa valsts budžeta plānošanas dokumentu, LDDK prezidents Vitālijs Gavrilovs, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) priekšsēdētājs Pēteris Krīgers un Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) priekšsēdis Andris Jaunsleinis 2012. gada 16. augustā parakstīja aicinājumu Saeimai un valdībai "Izaugsmes izaicinājumi un rezultāti valsts attīstībai un ekonomikas izrāviena nodrošināšanai".

Partneri vienotās, ka vidējā termiņa valsts budžeta plānošanā par pamatu jāizmanto tos indikatoru mērījumus, kas jau ir noteikti stratēģijā Latvija 2030 un stratēģijā ES 2020 (Latvijas nacionālā reformu programma), izvirzot atbilstošus īstermiņa un vidēja termiņa mērķus un konsekventi virzoties uz noteikto stratēģisko mērķu sasniegšanu.

INDIKATORS	2010 – 2012	VIDĒJA TERMIŅA VALSTS BUDŽETS				ES2020 (NRP ⁶)	LATVIJA 2030	VĒLAMĀ IZMAIŅU TENDENCE, MĒRĶIS
		2013	2014	2015	2016-2020			
IKP uz vienu iedzīvotāju gadā (EUR pēc pirktspējas paritātes)	~14500 (2011)						>27000	Konsekventi tuvoties ES-27 vidējam līmenim, ar mērķi sasniegt to 2020.–2030.gadā.
leguldījumi pētniecībā un attīstībā (% no IKP)	0,6% (2010)		0,8% (NAP ⁷)		1,5% (NAP)	3% (1,5%)	>3,0%	Sasniegt 3% rādītāju 2030. gadā – gan palielinot valsts finansējumu, gan paplašinot iespējas privātā finansējuma piesaistei.
Nodarbinātības līmenis (% vecuma grupā 20 – 64 gadi)	67,2% (2011)		69,6% (NAP)		73% (NAP)	75% (73%)	>75%	Maksimāli izmantot Latvijas cilvēkkapitālu, lai sasniegtu 75% līmeni, un pēc tam īpašu uzmanību veltīt gados vecāku cilvēku nodarbinātībai.
Augstākā izglītība (iedzīvotāju īpatsvars 30 – 34 gadu vecumā ar augstāko izglītību)	32,3 % (2010)					40% (34 - 36 %)	>40 %	Veikt mērķtiecīgu augstākās izglītības reformu, veicināt izglītības pieejamību.
Veselības aprūpe (budžeta finansējums, % no IKP) (ierakstīts valdības rīcības plānā)			4,5%		>4,5%			Nodrošināt iedzīvotājiem kvalitatīvu un pieejamu veselības aprūpi.
Globālās konkurētspējas indekss (vieta pasaulē)	64 vieta (2011–2012)		60 vieta (NAP)		45 vieta (NAP)	<45 vieta	<40 vieta	Mērķtiecīgi uzlabot uzņēmējdarbības apstākļus valstī – rezultātus atspoguļojot Latvijas kāpums uz augstāku vietu Globālās konkurētspējas indeksā.

6 Latvijas nacionālā reformu programma "ES 2020" stratēģijas īstenošanai

7 Nacionālā attīstības plāna 2014. – 2020. gadam sākotnējā redakcija (2012.gada 12.augusts)

25 JAUNI BIEDRI

PROGNOZĒJAMA NODOKĻU POLITIKA

2012. gadā Latvijai bija visstraujākais IKP pieaugums ES dalībvalstu vidū (5,6%) un **straujāk augošie eksporta rādītāji** (15%). Lai arī valdības lēmumi 2012. gadā tika pieņemti piesardzīgi (samazinot nodokļu slogu darba devējiem), uzsāktā virzība uz augstākiem patēriņa nodokļiem un zemākiem darbaspēka nodokļiem sekmēs Latvijas uzņēmēju konkurētspējas paaugstināšanu.

LEPOJAMIES

2012. gadā Latvijas valdība ir ieviesusi vairākas LDDK rosinātas būtiskas izmaiņas valsts budžeta plānošanā, ļaujot sekmīgāk veicināt tautsaimniecības attīstību:

- pāreja uz vidēja termiņa budžeta plānošanu;
- fiskālās disciplīnas likuma pieņemšana;
- **nodokļu kopējā sloga (tostarp darba nodokļu) pakāpeniska samazināšana;**
- valsts budžetā plānoti ieņēmumi no ēnu ekonomikas samazināšanas.

Reformu Vadības grupas sēde
Valsts kanceleja
05.04.2012

LDDK Padome tiekas ar LR Finanšu ministru
Andri Vilku
LDDK 07.01.2013

"Saprašanās memoranda par sadarbību ar LR Ārlietu ministriju, LR Ekonomikas ministriju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera un LDDK, pārstāvēt Latvijas ekonomiskās intereses ārvalstīs" partneru tikšanās

LR Ārlietu ministrija
04.01.2012

LDDK un Turcijas Neatkarīgo rūpnieku un uzņēmēju asociācija (MUSIAD) parakstīja Saprašanās memorandu
LDDK 24.05.2012

LDDK Padome un vadība preses konferencē par eiro ieviešanas ietekmi uz tautsaimniecību ilgtermiņā
LDDK 18.12.2012

VĒLAMIES PANĀKT

Kopīgi ar Finanšu ministriju izstrādāt vidējā termiņa nodokļu politiku 2014. – 2016. gadam. Mērķis – palielināt Latvijas uzņēmēju konkurētspēju:

- 2014. gadā samazināt iedzīvotāju ienākuma nodokli līdz 22% un 2015. gadā – līdz 20%;
- Būtiski paaugstināt atvieglojumu par apgādībā esošajām personām un neapliekamo minimumu;
- Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) atvieglojumu palielināšana, stimulējot uzņēmumus investēt īpaši inovāciju un zinātnes jomā – UIN aprēķins pētniecības un attīstības izmaksām norakstāms divkārtšā apmērā, UIN atvieglojumi jaunām tehnoloģiskām iekārtām arī pēc 2013. gada un UIN atlaide par atbalstāmo investīciju projekta ietvaros veiktajiem sākotnējiem ilgtermiņa ieguldījumiem.

SKAITLIS⁸

Par tautsaimniecības stabilizāciju un izaugsmi pēc dramatiskā krituma liecina straujais IKP pieaugums 2012. gadā un ievērojamie eksporta pieauguma rādītāji, kas palielinājušies līdz 15% salīdzinājumā ar 2011. gadu.

+15%
EKSPORTS

ATBALSTS INVESTĪCIJU PIESAISTEI

Pateicoties eksporta apjoma pieaugumam 2012. gadā, uzņēmējiem bija iespēja stabilizēt savu darbību un atsākt investēt ražošanas attīstībā. Tomēr sagaidāms, ka nenoteiktība atsevišķās eiro zonas valstīs – Portugālē, Īrijā, Itālijā, Spānijā un Grieķijā – turpināsies arī 2013. gadā. Situācija vēl arvien rada nestabilus apstākļus ārējo investīciju piesaistei un noturīgam eksporta kāpumam.

VĒLAMIES PANĀKT

- Apstiprinātu politikas plānošanas dokumentu "Ārvalstu tiešo investīciju piesaistes un eksporta veicināšanas pamatnostādnes", kas sniegs ieguldījumu Latvijas investīciju piesaistes uzlabošanā un stiprinās Latvijas uzņēmumu eksportspēju;
- Saskaņotu vairāku ministriju un valsts pārvaldes iestāžu darbu, kura rezultātā būtiski palielinātos ārvalstu tiešo investīciju piesaiste Latvijā, nodrošinot arī stabili pieaugošu preču un pakalpojumu eksporta plūsmu un ieešanu jaunus eksporta tirgos – citās ES dalībvalstīs, Āzijas valstīs un NVS.

SKAITLIS⁹

Ārvalstu tiešās investīcijas (ĀTI) Latvijā 2012. gadā **pieaugušas par 6%**, salīdzinot ar 2011. gadu. Izcelsme – galvenokārt Eiropas Savienība. Kopējās ĀTI 2012. gadā bija 540.1 milj LVL.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA EKSPORTA ATTĪSTĪBAI

LDDK kā vienu no savām prioritātēm ir noteikusi Latvijas uzņēmēju **ārējo ekonomisko interešu aizstāvību**, stiprinot attiecības ar citu valstu darba devēju organizācijām. Interese un rīcības labākai koordinācijai LDDK ir noslēgusi divpusējos līgumus ar nacionālām un reģionālām darba devēju organizācijām, kā arī LDDK izveidojusi Lietišķās sadarbības padomes (LSP) ar Krieviju, Ukrainu, Baltkrieviju, Kazahstānu un Azerbaidžānu.

+6%
INVESTĪCIJAS

8 Eurostat un Latvijas centrālā statistikas pārvalde

9 Latvijas Bankas Statistiskās datubāzes dati

LEPOJAMIES

- Pēc LDDK iniciatīvas uzsāka Ārējās ekonomiskās politikas koordinācijas padomes darbība, lai saskaņotu valsts pārvaldes iestāžu un uzņēmēju organizāciju sadarbību ārējās ekonomiskās politikas veidošanā un īstenošanā;
- LSP sekmējusi sadarbību ar Baltkrieviju un Kazahstānu. LDDK panāca, lai attiecībā pret Baltkrieviju ES īstenotās politikas rezultātā necieš Baltkrievijā strādājošie Latvijas uzņēmumi un Latvijas – Baltkrievijas kopuzņēmumi, kas saistīti ar ogļu, naftas un tās produktu pārvadājumiem caur Latviju, un dzelzceļa transporta pakalpojumiem starp Latviju un Baltkrieviju;
- LDDK un Turcijas Neatkarīgo rūpnieku un uzņēmēju asociācija (MUSIAD) parakstījusi Saprašanās memorandu, ar mērķi izveidot sadarbību un atvieglot abpusēji labvēlīgu sakaru dibināšanu uzņēmējdarbības, tirdzniecības un investīciju attīstībai.

VĒLAMIES PANĀKT

- **Ciešāku integrāciju ES** – Latvijas pievienošanās eiro zonai 2014. gada 1. janvārī un "Latvijas mājas Eiropā" izveidi Briselē. Mērķis: Latvijas ekonomisko interešu pārstāvniecības stiprināšana ES līmenī;
- Baltijas valstu un Ziemeļvalstu darba devēju un rūpnieku organizāciju sanāksmes Rīgā sekmīgu norisi, lai tās ietvaros apspriestu sadarbību enerģētikas un ražošanas jautājumus;
- Starptautiskās Eiropas darba devēju koordinējošās padomes (The International Coordinating Council of Employers' Unions, (ICCEU) jeb Международный Координационный Совет Объединений Работодателей (МКСОП)) 4. sanāksmes sekmīga norise Rīgā. Mērķis: dalīties pieredzē ar Eiropas un Āzijas valstu darba devējus pārstāvošajām organizācijām par uzņēmējdarbības, darba tirgus, sociālās drošības un sociālā dialoga jautājumiem.

LDDK ģenerāldirektore Līga Menģelšone, LDDK prezidents Vitālijs Gavrilovs un Latvijas-Ukrainas LSP vadītājs Vasilijš Meļņiks piedalās Ministru prezidenta Valda Dombrovskā un Ukrainas premjerministra Mikola Azarova diskusijā ar abu valstu uzņēmējiem Valsts kanceleja 10.02.2012

Igaunijas Darba devēju konfederācijas priekšsēdētājs Tarmo Krīs (Tarmo Kriis), LDDK ģenerāldirektore Līga Menģelšone un Lietuvas Rūpnieku konfederācijas viceprezidents Dr. Gediminas Rainis (Dr. Gediminas Rainys) konference "Labāks regulējums efektīvai pārvaldībai un partnerībai" Rīgā, LDDK 08.11.2012

Latvijas–Kazahstānas Lietišķās sadarbības padomes sanāksme Astanā. Kazahstānas transporta un komunikācijas viceministrs Azatu Bekturovu un LDDK viceprezidents Uģis Magonis

3%
NO IKP
IETAUPĪTI

SKAITLIS

Latvijas ekonomikai **ietaupīti potenciālie zaudējumi** līdz pat 480,9 miljoniem eiro jeb **3% no IKP** un **8,1%** no valsts budžeta ienākumiem (saskaņā ar 2011. gada datiem), jo ES sankcijas netika vērstas pret Baltkrievijas uzņēmumiem, kas sadarbojās ar Latviju.

ĒNU EKONOMIKAS FOKUSS – NELEGĀLĀS NODARBINĀTĪBAS UN KONTRABANDAS APKAROŠANA

Nozaru dati liecina¹⁰, ka vēl arvien nav izdevies sekmīgi apkarot kontrabandu, kas rada būtiskus zaudējumus gan budžetam, gan arī atsevišķām nozarēm, kā arī veicina sabiedrības skepsi.

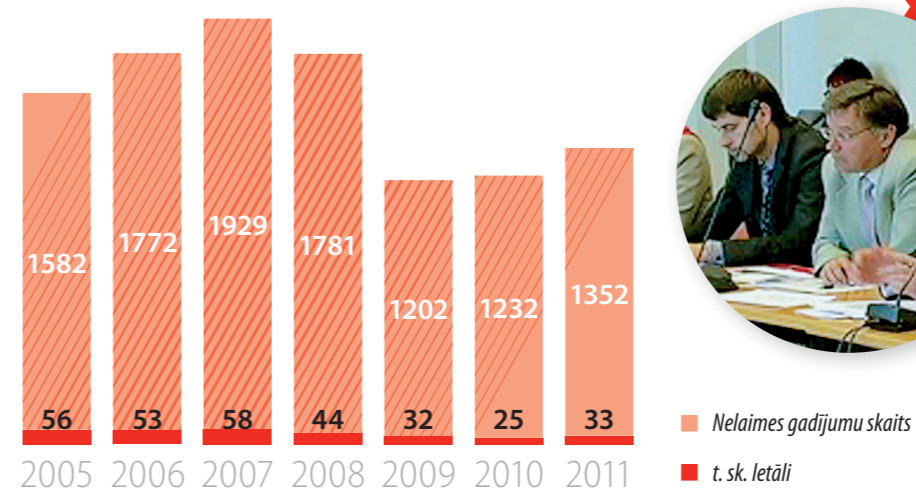
LDDK biedri norāda, ka jebkuri atbildīgo institūciju piedāvājumi neregistrētās vai nelegālās nodarbinātības vai fiktīvas saimnieciskās darbības ierobežošanai ir vērsti uz administratīvo šķēršļu paaugstināšanu godīgam biznesam. Šāda pieeja neapšaubāmi samazina legālās uzņēmējdarbības vides pievilcību.

¹⁰ <http://www.ddd.lv/index.php?group=archive&page=6&p=1792>

LEPOJAMIES

- LDDK ir **vienojusies ar Finanšu ministriju par kontrabandas apjoma mērīšanas metodoloģijas izstrādi;**
- Izveidota augsta līmeņa darba grupa Valsts kancelejas vadībā, kas vērtēs iespējas Publiskā iepirkuma likumā iekļaut tiesības publiskajos iepirkumos piedalīties vienīgi uzņēmējiem, kuri nemaksā algas "aploksnēs" un nelegāli nenodarbina darbiniekus.

NELAIMES GADĪJUMU DARBĀ SKAITA DINAMIKA

Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas deputāti apvienotajā sēdē diskutēja par kontrabandas apkarošanu ar alkohola, tabakas un degvielas nozares pārstāvjiem. LDDK 04.09.2012

VĒLAMIES PANĀKT

- Noteikt par valsts prioritāti valsts ekonomisko aizsardzību pret trešo valstu nelegālo preču intervenci – **samazināt kontrabandas preču apjomu no 28% līdz mazāk kā 20%;**
- Panākt jaunu uzdevumu iekļaušanu esošajā ēnu ekonomikas mazināšanas plānā;
- Sniegt priekšlikumus administratīvo soda sankciju piemērošanā, mazināt uzņēmējus kontrolējošo iestāžu plašās normatīvo aktu interpretācijas iespējas ar iekšējo vadlīniju un principu izstrādes starpniecību;
- Padarīt Valsts ieņēmumu dienesta Padziļinātās sadarbības programmu pieejamāku plašākam uzņēmumu lokam, kā arī sekmēt atvieglojumu paplašināšanu tajā jau esošajiem uzņēmumiem.

SKAITLIS

2012. gadā gandrīz trīs reizes palielinājies bez rakstiska līguma strādājošo skaits¹¹. Līdz ar ekonomiskās situācijas pasliktināšanos valstī lejupslidoša tendence novērojama arī darba drošības aspektos.

**JĀPANĀK:
-20%
KONTRABANDA**

¹¹ Valsts darba inspekcijas dati www.vid.gov.lv un www.lrlv.info infografika

<19
MILJONI
IEŅĒMUMU

MAZO UN VIDĒJO UZŅĒMUMU (MVU) SADARBĪBAS PLATFORMA

Ir apritējuši divi gadi, kopš uzņēmumiem ir iespēja izmantot mikrouzņēmuma nodokļa (MUN) režīma iespējas. 2012. gadā reģistrēti 21 984 MUN maksātāji, un šajos uzņēmumos ir **nodarbināti 42 903 darbinieki**. LDDK uzskata, ka tieši šī nodokļa ieviešana daudziem uzņēmīgiem iedzīvotājiem ir sniegusi iespēju palikt Latvijā un īstenot savas idejas šeit.

LEPOJAMIES

- Vienkāršotas darba aizsardzības prasības mikro un mazajiem uzņēmējiem. Ņemti vērā LDDK priekšlikumi attiecībā uz darba aizsardzības speciālistu apmācību un nepieciešamo kvalifikāciju uzņēmumu darbiniekiem;
- Panākta Mikro un mazo uzņēmumu (MVU) komitejas izveide Ekonomikas ministrijas izveidotās Tautsaimniecības padomes ietvaros;
- Panākts, ka likumprojekta grozījumi "Par Konceptiju par mazo uzņēmumu nodokļa maksāšanas režīmu konsolidāciju un vienkāršošanu" tiks iekļauti 2014. gada budžeta likumprojekta paketē (nevis 2015. gada paketē, kā sākotnēji apspriests).

VĒLAMIES PANĀKT

- Kopīgi ar atbildīgajām ministrijām izstrādāt pasākumu plānu MVU atbalstam, iekļaujot tajā ES principu "**Vispirms domāt par mazo biznesu**" ("Think small first");
- Panākt atvieglojumus MVU grāmatvedības prasībām;
- Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju panākt uzņēmējdarbības izglītības jautājumu risināšanu vidējās izglītības līmenī;
- Panākt Latvijas mikro un mazajiem uzņēmumiem svarīgu atbalsta instrumentu iekļaušanu ES Uzņēmumu un MVU konkurētspējas programmā "COSME" 2014 – 2020;
- Ieviest nebanku kreditētāju aizdevumu programmu mikro un mazajiem uzņēmumiem.

SKAITLIS¹²

2012. gadā Mikrouzņēmumu nodokļa faktiskie ieņēmumi bija vairāk kā **19 miljoni latu**.

NOZARU POLITIKA – ILGTSPĒJĪGA TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA

Dažādos valsts lēmumu pieņemšanas līmeņos patlaban tiek izskatīti vairāk nekā 58 normatīvie akti, un notiek diskusijas par **labāku regulējumu** uzņēmējdarbības videi.

Novērtējot Latvijas sniegumu *Doing Business* indeksā – pakāpšanos no 31. vietas 2011. gadā uz 21. vietu 2012. gadā - esam gandarīti, ka atsevišķas uzņēmējdarbības vidi regulējošo tiesību aktu izmaiņas, kuras arī rosinājusi LDDK, ir sniegušas ieguldījumu reitinga uzlabošanā. Būtisks sasniegums ir Latvijas pakāpšanās Latvijas Pasauls ekonomikas foruma (WEF) publiskotajā "Globālās konkurētspējas ziņojumā 2012/2013" **par deviņām pozīcijām – līdz 55. vietai**.

LDDK vadība un Mazo un vidējo uzņēmumu platformas dalībnieki preses konferencē par Mikrouzņēmumu nodokļa režīma ietekmi uz tautsaimniecību
LDDK 04.12.2012

LEPOJAMIES

- LDDK piedalījās Maksātspējas likuma grozījumu izstrādē, panākot maksātspējas procedūras paātrināšanu un ar to saistīto izmaksu samazināšanu;
- Tika ņemti vērā LDDK ierosinājumi par elektrības pieslēgumu procedurālo prasību un termiņu samazināšanu;
- Īpašuma reģistrācijas procedūras vienkāršošana un saistīto **izmaksu samazināšana**;
- Iesaistoties Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma izstrādē un apspriešanā, LDDK panāca oficiālās publikācijas nodrošināšanas plānoto izdevumu samazināšanu no 3 miljoniem uz 1 miljonu latu gadā, kas, savukārt, sniegs iespēju samazināt oficiālo publikāciju maksu;
- Nacionālās SEPA (vienotā eiro maksājumu telpa) darba grupas ietvaros LDDK panāca, ka AS "Itella Information" nodrošinās iespēju uzņēmumu klientiem izmantot automātiskos maksājumus kā līdz šim, vienlaikus nepalielinot izmaksas par maksājumu apstrādi.

VĒLAMIES PANĀKT

- Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas plāna ieviešanu 2013. gadā, par prioritāti nosakot to jautājumu risināšanu, kas būtiski traucē nodrošināt uzņēmumu ilgtspēju, ieguldīt inovācijās un jaunās tehnoloģijās;
- Lai veicinātu sociālo dialogu un **nozaru asociāciju lomu tautsaimniecībā**, vēlamies panākt Darba likumā ietvertu regulējumu ieviešanu par iespēju slēgt paplašināto ģenerālvienošanos nozares ietvaros;
- Panākt atbilstošu tiesisko ietvaru **nozaru konkurētspējas** veicināšanai – maksātspējas procesa uzlabošanā, kā arī būvniecības nozares, apsardzes nozares uzņēmumu godprātīgas uzņēmējdarbības, reklāmas, meža nozares un citu aktuālu jomu regulējumā.

SKAITLIS

2014. gadā *Doing Business* reitingā Latvijai jāsasniedz 20. vieta, bet **2015. gadā 18. vieta**.

JĀPANĀK:
18.
VIETA
2015. GADĀ

LDDK kopā ar nozares asociāciju pārstāvjiem un LR Ekonomikas ministrs Daniels Pavluts piedalās diskusijā: "Mežu nozare – vadošā Latvijas tautsaimniecībā tagad un pēc 10 gadiem"
LDDK 09.08.2012

Ilgtspējas indeksā paltina novērtējumu par ilgtspējīgu uzņēmuma attīstību saņem A/S Aldaris
LDDK 25.05.2012

ES BUDŽETS 2014. – 2020. GADAM: INVESTĪCIJAS IZAUGSMĒ UN KONKURĒTSPĒJĀ

Tam, ka Kohēzijas politika Latvijā darbojas, pierādījums ir izlīdzināšanās ar ES vidējo attīstības līmeni – no 46% 2004. gadā līdz 58% 2011. gadā (IKP uz vienu iedzīvotāju salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju).

ES budžeta nākamajā periodā (2014. – 2020. gadam) Latvijai būs **pieejami būtiski līdzekļi** tautsaimniecības izaugsmes un starptautiskās konkurētspējas stiprināšanai. Saskaņā ar 2013. gada februārī panākto ES dalībvalstu vienošanos, Latvijai būs pieejami 4,23 miljardi eiro (2011. gada faktiskajās cenās) no Kohēzijas politikas līdzekļiem.

Papildus tiem Latvijai būs pieejami līdz 80 miljoniem eiro jauniešu bezdarba novēršanai un līdz 600 miljoniem eiro Eiropas infrastruktūras savienojuma transporta projektiem (*Connecting Europe Facility*). Līdz ar to Latvijai kopumā 2014. – 2020. gada periodā valsts attīstībai būs iespēja izmantot līdz pat 4,91 miljardam eiro (2011. gada faktiskajās cenās).

Latvija varēs pieteikties uz atbalsta saņemšanu konkurētspējas un uzņēmējdarbības sekmēšanai, izmantojot iespēju apgūt dažādu instrumentu finansējumu, piemēram, Horizonts 2020 (zinātnei un pētniecībai) un COSME (programma mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) atbalstam).

Panāktā ES dalībvalstu vienošanās ES budžetam 2014. – 2020. gadam šogad vēl jāapstiprina Eiropas Parlamentā.

VĒLAMIES PANĀKT

- Mērķtiecīgi saplānot Latvijas tautsaimniecības vajadzības, lai no pieejamajiem ES budžeta līdzekļiem 2014. – 2020. gadam būtu iespējami lielāka atdeve Latvijas tautsaimniecības izaugsmes un starptautiskās konkurētspējas stiprināšanas izteiksmē;
- Pārdomātu projektu izstrādi un kvalitatīvas investīcijas kohēzijas, lauku attīstības, Eiropas infrastruktūras savienojuma instrumentu, zinātnes un pētniecības, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) atbalsta programmās.

SKAITLIS

ES fondi veido 70% kopējo publisko investīciju Latvijā. Tādēļ šiem ieguldījumiem ir tieša ietekme uz Latvijas attīstību, kas atspoguļojas reālā IKP izaugsmē.

INFRASTRUKTŪRA, VIDE UN ENERĢĒTIKA

LDDK biedri ir aktīvi iesaistījušies infrastruktūras attīstības un atbalsta dokumentu izstrādē. LDDK panākusi, ka Nacionālais attīstības plāns 2014. – 2020. gadam paredz īstenot ekonomisko izrāvienu, veicot mērķtiecīgas **investīcijas infrastruktūrā** un veicinot **sabalansētu reģionālo attīstību**.

LEPOJAMIES

- Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013. – 2020. gadam veidots, iesaistot nozares pārstāvjus un panākot vienošanos par sabalansētu nozares attīstību nākotnē;
- Rūpīgi pārskatīta Depozīta sistēmas ieviešanas koncepcija. Tās ieviešanā tiks iesaistītas visas ieinteresētās puses – ražotāji, tirgotāji un atkritumu apsaimniekotāji;
- Sadarbībā ar IT nozares pārstāvjiem izstrādāta koncepcija "Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizatoriskais modelis". Tā paredz samazināt IT izmaksas valsts pārvaldē;
- Obligātās iepirkuma komponentes (OIK) pārskatīšana Latvijas "Enerģētikas stratēģijas 2030" kontekstā.

VĒLAMIES PANĀKT

- "Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013. – 2020. gadam" īstenošanai jāpanāk finanšu plānošana ilgtermiņā ar ES Struktūrfondu un valsts budžeta finansējuma atbalstu;
- Jāpanāk ilgtermiņa finanšu plānošana koncepcijai "Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizatoriskais modelis" – gan ieviešot koncepciju, gan veidojot plānveida politiku IT sektora attīstībai, un šim nolūkam rodēt ES Struktūrfondu un valsts budžeta atbalstu;
- Lai uzlabotu uzņēmējdarbības vidi un uzņēmumu konkurētspēju eksporta tirgos, enerģētikas sektorā nepieciešams rast risinājumu OIK pakāpeniskai samazināšanai.

SKAITĻI¹³

2007. – 2013. gadā no ES Struktūrfondu līdzekļiem **Latvijas infrastruktūrā ieguldīts 3,21 miljards eiro** jeb 71,6% no kopējā Latvijai pieejamā 4,5 miljardu eiro (3,18 miljardu latu) finansējuma.

NODARBINĀTĪBA UN IZGLĪTĪBA

Neskatoties uz pastāvošo augsto bezdarba līmeni un pieaugošo strukturālo bezdarbu, Latvijā **pieaug kvalificētu darbinieku trūkums** atsevišķās uz eksportu orientētās nozarēs – piemēram – mašīnbūves un metālapstrādes, ķīmijas un farmācijas, kokrūpniecības, elektronikas un elektrotehnikas, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT), transporta un loģistikas nozarēs. Tomēr profesionālās izglītības prestižu veicina pieaugošā jauniešu interese par profesionālās izglītības programmām.

LEPOJAMIES

- **12 Nozaru ekspertu padomju (NEP)** darbs nodrošināja darba devēju iesaisti izglītības kvalitātes uzlabošanā. Izveidotas 14 nozaru profesiju kartes, kas izglītības iestādēm atspoguļo darba tirgus pieprasījumu;
- Īstenota aktīva jauniešu un izglītības iestāžu informēšana par darba tirgus prognozēm;
- Panākta nozaru pārstāvju dalība augstākās un profesionālās izglītības akreditācijā, uzsākta darba devēju ekspertu izglītošana par kvalitātes nodrošināšanu izglītības programmās;
- Panākta profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu veselības apdrošināšana prakses laikā par valsts budžeta līdzekļiem;
- Nodrošināta valsts budžeta līdzekļu sadale augstākajā izglītībā, atbilstoši darba tirgus prasībām;
- Panākts, ka Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) jau 2012. gadā ņēma vērā LDDK priekšlikumus, un, uzsākot nodarbināto programmas, iekļāva tajās nosacījumus, kas paredz nodarbinātības programmā iesaistītajiem bezdarbniekiem **lielāku atbildību pret darba devēju**;
- Panākts, ka NVA regulāri uzlabos nodarbinātības programmas un to nosacījumus, uzsvāru liekot uz darba devēja motivēšanu nodarbināt jauniešus bezdarbniekus un ilgstošos bezdarbniekus, veicot apmācības darba vietā.

VĒLAMIES PANĀKT

- Izglītības reformas īstenošanu profesionālajā un augstākajā izglītībā, nodrošinot cilvēkresursu sagatavošanu tautsaimniecības vajadzībām;
- Uzlabot jauniešu zināšanu līmeni matemātikā un dabaszinātnēs atbilstoši darba tirgus pieprasījumam;
- Praktiskās pieredzes iegūšanas integrāciju izglītības programmās visos līmeņos;
- Lielāku atbalstu darba devējiem un lielāku atbildību darba ņēmējiem, kas iesaistās NVA programmās.

SKAITLIS

Pēc pamatskolas beigšanas tikai 36% jauniešu izvēlas **turpināt mācības profesionālās vidējās izglītības iestādē**. LDDK mērķis ir panākt šī rādītāja pieaugumu līdz 50%.

13 <http://www.esfondi.lv/page.php?id=494>

3,21
MILJARDS

JĀPANĀK:
LĪDZ **50%**

LDDK prezidents Vitālijs Gavriļovs un LR Izglītības un zinātnes ministrs Roberts Kīlis paraksta Sadarbības memorandu par efektīvu un atklātu sadarbību augstākās izglītības un zinātnes reformu plānošanas un īstenošanas procesā
LDDK 09.11.2012

70%
ES
INVESTĪCIJAS

MIGRĀCIJAS POLITIKA – IESPĒJA, NEVIS DRAUDS

Ekonomikas ministrija savās darba tirgus prognozēs paredz, ka demogrāfijas un emigrācijas dēļ līdz 2020. gadam zaudēsim 123 000 cilvēku. Šī tendence izraisīs problēmas darba tirgū – samazināsies atbilstoša un pietiekama darbaspēka pieejamība. Samazinoties iedzīvotāju skaitam, **pieaugs sociālā spriedze**.

VĒLAMIES PANĀKT

- Diskusiju uzsākšanu par migrācijas politiku ar sociālajiem partneriem, Saeimu, valdību, NVO sektoru un sabiedrību kopumā;
- Migrācijas pasākumu plāna izstrādi un tā izpildi jau 2014. gadā.

SOCIĀLĀ DROŠĪBA UN VESELĪBAS AIZSARDZĪBA

LEPOJAMIES

- Demogrāfijas lietu padomē tika ņemti vērā LDDK priekšlikumi, tostarp par nekustamā īpašuma **nodokļa atvieglojumiem** daudz bērnu ģimenēm, maternitātes, vecāku un citu apdrošināšanas pabalstu "griestu" dubultošanu, ar mērķi mazināt regresīvo pabalstu negatīvo ietekmi uz māsaimniecību motivāciju maksāt nodokļus;
- Samazināti tēriņi veselības aprūpes infrastruktūras celtniecībā un medicīnas tehnoloģiju iepirkumos, vairāk līdzekļu novirzot ārstniecībai;
- Veselības aprūpes finansēšanas koncepcijā ņemts vērā priekšlikums novirzīt lielāku ienākuma nodokļa daļu veselības aprūpei.

VĒLAMIES PANĀKT

- Būtiski paaugstināt pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamību;
- Paredzēt fiksētu veselības maksājumu Veselības aprūpes finansēšanas koncepcijā.

SKAITLIS

2012. gadā iemaksas sociālajā budžetā veidoja 1,35 miljardus latu (**par 8% vairāk nekā 2011. gadā**, kad iemaksas bija 1,26 miljardi latu).

DARBA TIESĪBAS UN DARBA AIZSARDZĪBA

Kopš 2009. gada LDDK, ar Eiropas Sociālā fonda un Latvijas valsts atbalstu, īsteno projektu "Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos". Projekta mērķis ir no 2008. līdz 2013. gadam panākt atklāto darba attiecību un darba tirgu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu skaita samazinājumu Valsts darba inspekcijas pārbaudītajos uzņēmumos (salīdzinot ar 2004. gadu par 15%).

2012. gadā LDDK visā Latvijā sniegusi vairāk nekā 2300 bezmaksas konsultāciju, no kurām 45% skārušas darba tiesību, savukārt 55% – darba aizsardzības jautājumus. Kopš 2009. gada darba devēju interese par iespējām risināt neskaidros jautājumus ar kvalificētu speciālistu palīdzību, izmantojot **bezmaksas konsultāciju iespējas**, pieaugusi līdz vairāk kā 60%.

+8%
SOCIĀLAIS
BUDŽETS

60%
PIEAUG
INTERESE

PROJEKTA REZULTĀTI LĪDZ 2012. GADAM

- Projekta sākumā tika izveidoti, un līdz šim turpina darbu, 5 konsultatīvie centri (Rīgā, Ventspilī, Daugavpilī, Jelgavā, Valmierā), un kopš projekta sākuma sniegtas 7735 bezmaksas konsultācijas.
- Novērtēti 100 000 darba vietu darba vides riski **1482 uzņēmumos**.
- Izdevumi: "Jaunā komersanta pakete" (36 000), "Darba devēja rokasgrāmata" (www.lddk.lv);
- Apmācības: Darba devēju organizāciju vadītāju un speciālistu apmācība (apmācīti 80 cilvēki), darba devēju apmācība (organizēti 160 semināri);
- Projekta laikā tika izdots pētījums "Darba apstākļi un riski Latvijā 2009 – 2010" par darba vietu risku novērtējumu rezultātiem, darba apstākļiem un riskiem Latvijā kopumā, kā arī rekomendācijas darba aizsardzības politikas ieviešanai darba apstākļu uzlabošanai.
- Portālā www.darbariski.lv savu pašvērtējumu veikuši jau 710 darba devēji;
- Portālā www.prakse.lv pieejamo darba aizsardzībai veltīto datorspēli **izspēlējuši 43 811 jaunieši**;
- 2011. gadā notika kampaņa "Pret ēnu ekonomiku – par godīgu konkurenci" (www.manaena.lv).

PROJEKTA AKTIVITĀTES 2013. GADĀ

- Materiāla "Darba aizsardzība uzņēmumā" izveide un izdošana (24 000 eksemplāri);
- Kampaņa darba aizsardzības jomā, ar mērķi veicināt sabiedrības izpratni par normatīvo aktu ievērošanu un ietekmi uz darba spējām ilgtermiņā;
- Darba devēju organizāciju (nozaru asociāciju) vadītāju un speciālistu apmācība;
- Darba normēšanas metodoloģijas izstrāde, kas sniegs iespēju precīzi definēt darba organizēšanas un darba algas noteikšanas pamatus uzņēmumā. Tiks realizēti divi pilotprojekti – vienā ražošanas nozares un vienā pakalpojumu nozares uzņēmumā;
- Pētījuma "Darba apstākļi un riski Latvijā 2012 – 2013" rezultātu publicēšana.

LEPOJAMIES

Labklājības ministrijas izstrādātajos Darba likuma grozījumos iekļauti LDDK biedru priekšlikumi, kas **samazina darba devēju izmaksas un administratīvos šķēršļus** darba attiecību uzsākšanas, izbeigšanas un darba organizēšanas procedūrās, tostarp:

- Samazināt virsstundu apmaksu vai piemērot kompensējošo brīvdienu;
- Ierobežot donordienu skaitu;
- Pagarināt disciplinārsodu noilguma termiņu;
- Atcelt ikgadējā atvaļinājuma kompensācijas ierobežojumu;
- Samazināt administratīvos šķēršļus uzteikuma paziņošanas procedūrai gadījumā, kad darbinieks ir pazudis.

VĒLAMIES PANĀKT

- Elastīgāku arodbiedrību iesaisti darbinieku atlaišanas gadījumos;
- Veicināt invalīdu nodarbinātību, padarot elastīgāku darba likumā noteikto kārtību par darba attiecību uzsākšanu un izbeigšanu;
- Panākt precīzu nelegālās nodarbinātības definīcijas piemērošanu Valsts Darba inspekcijas praksē, lai noteiktu atšķirību starp neatbilstošu juridisku līgumu noslēgšanas formu un nelegālo nodarbinātību.

SKAITLIS

Kopš ES līdzfinansētā projekta uzsākšanas darba attiecības un darba tirgu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu skaits samazinājies – 2009. gadā par 19%, 2010. gadā par 16%, **2011. gadā par 26%** (salīdzinājumā ar 2008. gada rādītājiem).

LDDK ģenerāldirektore Līga Menģelone, pilnsabiedrības 6KI valdes loceklis Pēteris Druķis un AS Latvenego Vides un darba aizsardzības direktore Irēna Upzare Bezmaksas darba vides risku izvērtēšanas programmas noslēguma preses konferencē.
LDDK 17.10.2012.

-26%
PĀRKĀPUMI
SAMAZINĀS

UZŅĒMĒJDARBĪBU ATBALSTOŠA REĢIONĀLĀ ATTĪSTĪBA

LDDK, ar Eiropas Sociālā fonda un valsts atbalstu, kopš 2009. gada realizē projektu "Administratīvās kapacitātes stiprināšana reģionos".

+1000

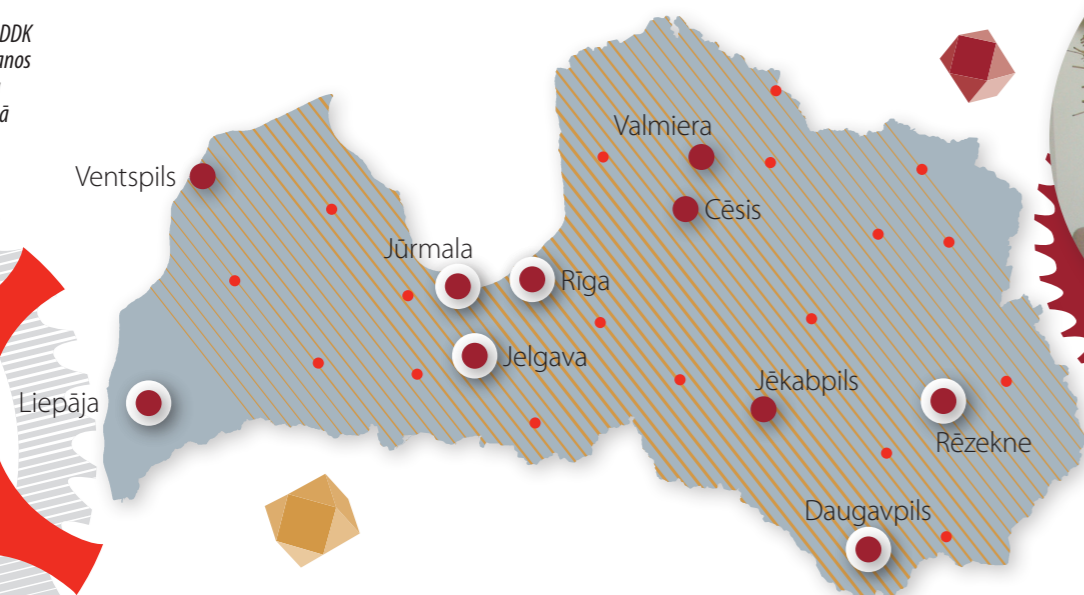
PROJEKTA REZULTĀTI 2012. GADĀ

- Sniegts vairāk kā **1000 konsultāciju** Latvijas reģionos par sociālā dialoga priekšrocībām un attīstības iespējām;
- Veiktas ekspertīzes par (1) reģionālās attīstības un nodarbinātības, (2) izglītības un (3) sociālās drošības un veselības aizsardzības jomām;
- Organizēts 21 seminārs (apmācīto skaits 578), un 18 apmācību programmas (apmācīto skaits 352), par sociālā dialoga priekšrocībām un pielietojamību Latvijas reģionos;
- Organizēti 6 pieredzes apmaiņas pasākumi (dalībnieku skaits – 19). Organizēts reģionālo uzņēmēju biedrību pārstāvju pieredzes apmaiņas brauciens 2012. gadā uz Vāciju, lai iepazītos ar Vācijas darba devēju organizāciju struktūru, uzdevumiem un to sniegtajiem pakalpojumiem, īpašu uzmanību pievēršot reģionālās attīstības jautājumiem (t.i. kā izveidot sadarbības tīklu sociālā dialoga ietvaros).

LDDK reģionu darba devēju konsultatīvie centri

Pilsētas ar kurām LDDK ir noslēgusi vienošanos par sociālā dialoga veicināšanu reģionā

LDDK REĢIONU DARBA DEVĒJU KONSULTATĪVIE CENTRI

PROJEKTA PLĀNOTĀS AKTIVITĀTES 2013. GADĀ

- Turpināt sniegt konsultācijas par sociālo dialogu reģionu uzņēmējiem;
- Veikt ekspertīzes par (1) reģionālās attīstības un nodarbinātības, (2) izglītības, (3) sociālās drošības un veselības aizsardzības, (4) tautsaimniecības attīstības un (5) finanšu jomām;
- Organizēt seminārus un mācību programmas par sociālā dialoga priekšrocībām un pielietojamību Latvijas reģionos;
- Reģionālo uzņēmēju biedrību pārstāvju pieredzes apmaiņas brauciens uz Tallinu, lai iepazītos ar Tallinas darba devēju organizāciju struktūru, uzdevumiem un to sniegtajiem pakalpojumiem.

LEPOJAMIES

- Veikti grozījumi likumprojektā "Grozījumi Reģionālās attīstības likumā", lai varētu izstrādāt **ekonomiski un sociāli pamatotu reģionālās attīstības** pārvaldības modeli, novēršot funkciju dublēšanos;
- Izstrādātas "Reģionu attīstības pamatnostādnes", lai uzsāktu finansējuma plānošanu reģionālā līmenī;
- Izstrādāts **ricības plāns** Latgales reģiona izaugsmei 2012. – 2013. gadam, lai sekmētu uzņēmējdarbības attīstību reģionā.

Foto atvērumā pirmais no kreisās Zemgales darba devēju padomes priekšsēdētājs Indulis Pētersons un LDDK padomes loceklis Imants Kanaška

VĒLAMIES PANĀKT

- Izstrādāt uzņēmējdarbības vides uzlabošanas plānu katram reģionam, paredzot atbalstu uzņēmējiem;
- "Reģionu attīstības pamatnostādnes" jāietver **gan MVU, gan lielo uzņēmumu intereses**.

SKAITLIS

Kopš 2009. gada reģionos uzsākusi vai atjaunojusi darbību 21 darba devēju organizācija.

+21_{DDO}

KORPORATĪVĀ PĀRVALDĪBA UN KORPORATĪVĀ SOCIĀLĀ ATBILDĪBA (KSA)

LEPOJAMIES

- Publisko personu kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības koncepcijas veidošanas gaitā panācām, ka pāreja notiks uz daļēji centralizētu pārvaldes modeli, kurā pārvaldību nodrošina valsts kapitāla daļu pārvaldes institūcija sadarbībā ar attiecīgās nozares ministriju. Lai varētu pilnvērtīgi izvērtēt rezultātus, vispirms tiks noteikti kapitālsabiedrības pastāvēšanas un darbības mērķi;
- Memorandu par KSA principiem Latvijā parakstījuši vēl 11 partneri, kopumā apvienojot jau 33 organizācijas.

VĒLAMIES PANĀKT

- Labas pārvaldības prakses ieviešanu, konsultējot valdību Publisko personu kapitālsabiedrību un kapitāla daļu pārvaldības koncepcijas un ar to saistīto normatīvo aktu izstrādē;
- Palielināt dalīborganizāciju skaitu, kas pievienojas Memorandumam par KSA principiem Latvijā;
- Palielināt valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību dalībnieku skaitu Ilgtspējas indeksā;
- Sadarbībā ar partneriem sniegt komentārus KSA atbalsta politikas **nacionālās stratēģijas izstrādei**, kā arī rekomendācijām publiskajam sektoram un izglītības iestādēm.

SKAITLIS

Vairāk nekā 80% Ilgtspējas indeksa dalībnieku savu ilgtspējas progresu vērtē atkārtoti.

Rīgas domes priekšsēdētājs Nils Ušakovs, LDDK prezidents Vitālijs Gavrilovs un LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers parakstīja vienošanos par sociālā dialoga veicināšanu Rīgas pašvaldībā
Rīgas Dome 01.10.2012

80%
ILGTSPĒJAS
INDEKSS

LDDK INICIATĪVAS 2012. UN 2013. GADĀ

- Eiropas Savienības MVU nedēļas pasākumu organizēšana, sadarbībā ar Eiropas Komisiju, Ekonomikas ministriju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) u.c.;
- Konkursa "Drošs uzņēmums" organizēšana projekta "Droša skola – drošs darbs" ietvaros, sadarbībā ar AS "Severstaļlat", biedrību „Jauniešu konsultācijas” u.c.;
- Konkursa "Drošs uzņēmuma autoparks" organizēšana, sadarbībā ar AAS "Balta", SIA "Droša braukšanas skola" u.c. partneriem;
- Projekta "Ēnu dienas" realizācija, sadarbībā ar biedrību "Junior Achievement Latvija";
- Dalība Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) rīkotā konkursa "Ideju kauss" un konkursa "Eksporta un inovācijas balva" žūrijā.

Foto atvērumā otrais no kreisās LDDK, Valsts kancelejas un VARAM Efektīvās pārvaldības Gada balvas laureāti
LDDK 09.11.2012

PATEICAMIES PAR ATBALSTU UN SADARBĪBU

JAUNUMS INICIATĪVAS 2013. GADĀ

- LDDK 20-gades svinību pasākumi;
- Kampanja "Godīgs eiro ieviešs";
- Konkurss "Pašvaldība – darba devēju partneris";
- Projekta "Darba attiecību un darba drošības normatīvo aktu praktiska piemērošana nozarēs un uzņēmumos" kampanja.

INICIATĪVAS PARTNERĪBĀ AR LDDK 2012. UN 2013. GADĀ

- Eiropas Savienības MVU nedēļas pasākumu organizēšana, sadarbībā ar Eiropas Komisiju, Ekonomikas ministriju, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (LIAA) u.c.;
- Projekta "Droša skola – drošs darbs" ietvaros – konkurss "Drošs uzņēmums", sadarbībā ar AS "Severstal-lat", biedrību „Jauniešu konsultācijas” u.c.;
- Konkurss "Drošs uzņēmuma autoparks", sadarbībā ar AAS "Balta", SIA "Droša braukšanas skola" u.c. partneriem;
- Sadarbības projekts ar biedrību "Junior Achievement Latvija" - "Ēnu dienas";
- Dalība Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) rīkotā konkursa "Ideju kausis" un konkursa "Eksporta un inovācijas balva" žūrijā.

LDDK PARTNERĪBAS PROJEKTI 2012. UN 2013. GADĀ

- LDDK un LIAA sadarbības projekts "Partnerība biznesa konkurētspējai" (līdz 2014.gada 1.ceturksnim). Projekta mērķis – paaugstināt biznesa konkurētspēju, veicot darbinieku izglītošanu. Kopš 2011. gada apmācībās (IT, biznesa vadības, finanšu, mājturības u.c. jomās) piedalījušies 344 uzņēmumu pārstāvji, saņemot finansiālo atbalstu mācību programmām ~267 000 latu apmērā;
- Leonardo da Vinci inovāciju pārnese projekts "IT Express Studies for SMEs". Projekta mērķis - profesionālas un modernas tālmācību apmācību programmas izveide IT jomas prasmju un zināšanu nodošanai MVU darbiniekiem un vadītājiem, kā arī topošajiem uzņēmējiem. Projektu īsteno 6 partneri no 5 valstīm: Latvijas, Lietuvas, Spānijas, Slovēnijas un Ungārijas. Kopējā projekta summa – EUR 284 480,00. 2013. gadā turpināsies darbs pie tālmācības izglītības sistēmas moduļu izstrādes, testēšanas un izplatīšanas.

JAUNUMS 2013. GADĀ

- Cienīga darba un trīspusējā dialoga fonda (Innovation Norway) projekts (Latvia 2012/104577) "Nozaru sociāla dialoga uzlabošana" tika uzsākts 2013. gada janvārī, ar mērķi stiprināt nozaru ietekmi divpusējā un trīspusējā dialogā. Projekta sagaidāmie rezultāti: sociālā dialoga analīze nozaru līmenī, nacionālā tiesiskā regulējuma uzlabošanas rekomendāciju izstrāde, vadlīniju izstrāde par sociālā dialoga ieviešanu nozaru līmenī, kā arī konferences, mācību (5) un semināru (2) organizēšana, u.c. Projekta ilgums: 2013. gada janvāris – 2014. gada decembris. Kopējā projekta summa – EUR 123 000.

LDDK BIEDRI

• Ārvalstu pārstāvniecību asociācija • ISO sertificēto grāmatvežu asociācija • Jelgavas ražotāju un tirgotāju asociācija • Jēkabpils uzņēmēju biedrība • Starptautisko inovatīvo farmaceitisko firmu asociācija • Latvijas Dzelzceļa nozares darba devēju organizācija • Valmieras rajona privāto uzņēmēju biedrība "Apvienība Ozols" • Latvijas Hipotekāro Nebanku Aizdevēju asociācija • Latvijas Sīkuzņēmēju asociācija "Kalve" • Latvijas Tulkošanas biroju asociācija • Liepājas Direktoru padome • Vidzemes reģiona uzņēmējdarbības atbalsta centrs •

• Alvos, SIA • Plaviņu DM, SIA • Rīgas starptautiskā autoosta •

LDDK biedri
un sadarbības partneri pieņemšanā
par godu Latvijas valsts svētkiem
LDDK 16.11.2012

